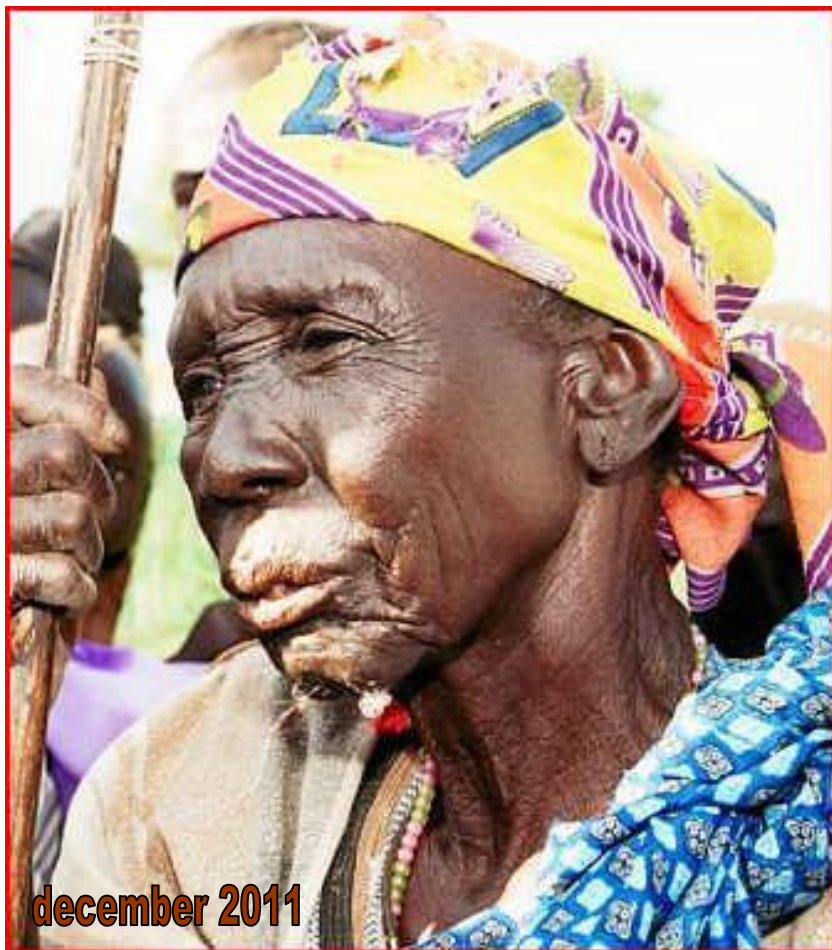

Missionarissen van Afrika – Witte Paters

***De* CONTACTBRIEF**

met nieuws uit Afrika

Colofon

De Contactbrief

verschijnt 4x per jaar.

De verantwoordelijke:

efveve@zonnet.nl

Missionarissen van Afrika

- witte paters -

- Modestusstraat 20

5101 BP DONGEN

- Postbus 118

5100 AC DONGEN

☎ 0162 – 31 38 45

→ www.wittepaters.org

* Sector overste

wf-prov-neth@wxs.nl

☎ 0162 – 38 31 37

* Secretariaat

provsecr@planet.nl

☎ 0162 – 38 31 38

fax: 0162 – 38 63 16

* Economaat

ned-prov-econ@wxs.nl

☎ 0162 – 38 31 22

* ING Bank 1071250

t.n.v. Witte paters van

Kardinaal Lavigerie

* ABN-AMRO524547513

t.n.v. Witte Paters

* Afrika Steunfonds

afrikasteunfonds@planet.nl

☎ 0162 – 38 31 16

ING Bank 11 222 11

* Woonzorgcentrum

St. Charles, Heythuysen

wpstcharles@gmail.com

☎ 0475-49 04 83 of

0475-49 04 84

Instituut voor Doven in Tabora

p. Piet Bergmann

p. 3

Missionarissen op vakantie

p. 9

Kerstwens

p. 10

Gods wijngaard in

de Haagse Schilderswijk

p. Johan Miltenburg

p. 12

VOWP- Reünie

Dhr. Kees Veenhof

p. 16

De Amstelcruise

Dhr. Bert Oprins

p. 21

Column

p. Jan Mol

p. 24

Onze overledenen

p.28

Foto's:

Archief: pp. 3-8, 12.

H. Schellen p. 15.

VOWP: pp. 17-20.

Onbekend: pp.9, 13

Instituut voor Doven

Tabora - Tanzania

Pater Piet Bergmann, m.afr. (Boxmeer, '25), ging in 1954 naar Tanzania. In 1961, tijdens zijn verlofperiode in Nederland, werd hij gevraagd om de leiding op zich te nemen van een toekomstig instituut voor doven in Tabora. Hij is er nog steeds werkzaam.

piet.bergmann@hotmail.com

HET INITIATIEF

Het initiatief om dove kinderen in Tanzania aan onderwijs te helpen kwam van de toenmalige Directeur van het Instituut voor Doven in Sint-Michielsgestel, Mgr. J. van Overbeek, in samenwerking met het aartsbisdom Tabora en in overleg met de regering van toen. Het doel was om dove kinderen het gewone program van de basisschool te doen volgen (7 jaar in Tanzania) met bepaalde aanpassingen vanwege hun handicap.

De eerste stap was om drie zusters van de 'Dochters van Maria' – een diocesane religieuze congregatie – een 1-jarige basisopleiding te laten volgen in Dublin (Ierland) en daarna een 2-jarige cursus in Sint-Michielsgestel. Tijdens hun tweede studiejaar in Sint-Michielsgestel sloot pater P. Bergmann zich bij hen aan. Op 8 september 1963 begon de school met 6 leerlingen in een voorlopige ruimte.

DE FINANCIERING

De op te trekken gebouwen werden gefinancierd door de Nederlandse Vastenactie en het Duitse 'Misereor' plus vele andere hulpverleners. Alles werd, volgens een masterplan, in meerdere fasen gebouwd door het aartsbisdom Tabora of onder haar toezicht. Bij de officiële opening van het Instituut door de Minister van Onderwijs werd door hem bekend gemaakt dat het ministerie de salarissen van de leerkrachten zou betalen alsook de onkosten van kost en inwoning van de leerlingen die allemaal intern waren. Jammer genoeg werd, na een aantal jaren, plotseling besloten om deze betalingen te doen via de gemeente Tabora. Deze nieuwe regeling had onplezierige gevolgen wat betreft de regelmaat van de uitkeringen en de aanpassing ervan aan de steeds stijgende kosten.

DE LEERLINGEN

Per jaar werden tien dove kinderen, jongens en meisjes, van 6 – 7 jaar oud als leerlingen aangenomen. Tijdens de eerste tien jaren kwamen zij vanuit het hele land omdat dit de enige school voor

doven was. Zo was er na 10 jaar een volledige lagere school voor 100 dove kinderen. In verloop der jaren zijn er in Tanzania meerdere scholen voor dove kinderen geopend en door het toevoegen van klaslokalen is de school in Tabora ook uitgebreid. Zodoende zijn er tegenwoordig meer leerlingen en die komen vooral uit de eigen en de direct omliggende regio's. Het aantal leerlingen is gestegen tot 170 en zij zijn nog steeds allemaal intern.

HET LESPROGRAMMA

Het leerprogramma is hetzelfde als dat van een gewone basisschool. De dove leerlingen zitten voor dezelfde examens, met dit

verschil dat dove kinderen 10 jaar nodig hebben i.p.v. 7 om het programma succesvol af te ronden. Bovendien zitten de kinderen slechts met 10 leerlingen in een klas in plaats van de gebruikelijke 45 en meer. Ze hebben ook enkele extra vakken zoals:

- Leren luisteren naar vermogen want ze hebben niet allemaal hetzelfde gehoorverlies, hoewel de meeste kinderen wel boven de 90 decibel zitten.
 - Leren spreken in Swahili, de landstaal, in plaats van hun plaatselijke taal of dialect.
 - Leren begrijpen wat er gezegd wordt via hun gehoorresten en via spraakafzien (d.i. liplezen).
- We volgen een auditief, visueel verbale en zelfreflecterende methode van onderwijs.

Op verzoek van de regering is het instituut ook begonnen met technisch onderwijs voor een 30-tal leerlingen. Die technische afdeling ligt ongeveer 12 km buiten de stad. De vakken die onderwezen worden, zijn timmeren, naaien en

landbouw. Op die manier kunnen leerlingen die de basisschool hebben doorlopen en afgemaakt, in de gelegenheid worden gesteld om in drie jaar tijd een landelijk erkend 2^e of 3^e graad vakman diploma te behalen. Zij kunnen zich zo geleidelijk voorbereiden op een toekomst in hun eigen omgeving: zelf koken, zelf water halen, zelf hout sprokkelen en zelf het land bewerken.

Een PABO

Een lerarenopleiding werd gestart op de nabijgelegen pedagogische academie. Die opleiding was bestemd voor toekomstige leraren in het doven- en blindenonderwijs, alsook voor hen die zich inzetten voor kinderen met een verstandelijke beperking. Na een aantal jaren ging deze opleiding een eigen leven leiden in het noordoosten van Tanzania en staat nu geheel los van onze school.

Ongeveer 18 jaar geleden werden de Broeders van Liefde aangetrokken bij het onderwijs. En de laatste ontwikkeling (2011) is een nauwe samenwerking met het Mihayo College Tabora dat geaffilieerd is aan de katholieke universiteit in Mwanza.

Enkele jaren geleden hebben wij op eigen initiatief en met goedkeuring van de regering een audiologisch centrum voor spraak- en gehoorrehabilitatie geopend, mede vanwege de 60 tot 80 aanvragen die ieder jaar binnenkomen en waarvan er slechts 10 tot 20 kunnen worden aangenomen. De bedoeling is dus veelzijdig. Allereerst om de eigen leerlingen te kunnen audiometreren en te voorzien van de juiste gehoortoestellen.

Vervolgens om de vele kinderen die niet als leerlingen aangenomen konden worden, toch enigszins te helpen, is er in dit centrum een “community based teaching program” opgezet. Vaak wonen die kinderen op grote afstand van de school én van elkaar. Van doof geworden volwassenen die op eigen initiatief komen of door het ziekenhuis worden doorgestuurd, kan de juiste diagnose gesteld worden van hun gehoorverlies en enigszins gerehabiliteerd wat betreft liplezen en iets beter horen en spreken. Belangrijk in dit centrum is ook het onderhoud van alle hoortoestellen die in gebruik zijn. We kunnen nu oorafdrukken maken die nodig zijn om hoortoestellen zelf op maat te kunnen maken.

ENKELE KNELPUNTEN

→ *Financieel*

◆ De laatste jaren is er een jaarlijks verschil van €;8.000 tot €;10.000 en meer tussen de subsidie, die via de gemeente Tabora krijgen van de regering verkregen wordt en de exploitatiekosten. Het is een groot probleem om de ontstane financiële leemte op te vullen.

→ Materieel

- ◆ Er is gebrek aan twee spraakaudiometers voor spraaklessen.
- ◆ De apparatuur in de klaslokalen werkt vaak niet. Het is ofwel verouderd en de vereiste onderdelen zijn niet verkrijgbaar of de knowhow om ze te repareren ontbreekt. Hetzelfde geldt voor onderdelen van hoortoestelletjes en voor het maken van oorstukjes.
- ◆ Gehoorapparaatjes meegeven aan kinderen die de school verlaten, aan doof geworden middelbare scholieren en aan anderen, die er kennelijk profijt van hebben, is tot nu toe financieel onhaalbaar.
- ◆ Op de technische school is men afhankelijk van het opvangen van regenwater tijdens het regenseizoen en van gegraven waterputten. Als het tijdens dit seizoen flink heeft geregend, stijgt het grondwater en is er genoeg voor de droge tijd. Maar als er weinig regen is gevallen, dan wordt het op de school tijdens de acht maanden durende droge tijd armoe troef voor iedereen wat betreft was-, kook- en drinkwater. De boerderij levert dan minder melk op en de tuin geen groente. De oplossing zou zijn grotere regenwaterreservoirs.
- ◆ Om aan oud-leerlingen, die het verdienen, een timmerset mee te geven of wat stoffen aan de leerlingen die het naaister-diploma hebben behaald, als een eerste aanzet voor hun eigen levensonderhoud, is onmogelijk omdat tijdens de opleiding de eigen leerlingen slechts

mondjesmaat van hout en stoffen kunnen worden voorzien.

→ Professioneel

◆ Na 48 jaar bestaan is er in ons instituut nog steeds geen professioneel getrainde logopedist en geen audioloog uit eigen lokale kring. En hulp bieden aan de kinderen die niet aangenomen kunnen worden, wil maar niet van de grond komen. Zowel programmatisch als organisatorisch strandt dat telkens weer.

Ondanks deze knelpunten wordt geprobeerd de school redelijk draaiende te houden. Intussen blijven we de moeder er in houden en blijven we doorgaan met werken. ■

Mijn
toekomst??

Missionarissen of vakantie

p. Jo van de Ven uit Oeganda -
aangekomen op 10.08.2011	☎ 0162 – 38 31 15
vertrek op ?
p. Riny van Broekhoven uit Kenia. -
aangekomen op 01.12.2011 -	☎ 0165 – 54 24 58
vertrek op 01.02.2012
p. Jos Kuppens uit Malawi -
aangekomen op 23.11.2011 -	☎ 0495- 53 54 16
vertrek op ?
p. Tom Wijffels uit Jeruzalem -
zal aankomen op 16.01.2012 -	☎ 073- 613 91 16
vertrek op 29.01.2012

Wij, Missionarissen
- Witte Paters -
wensen u een zalig Kerstmis
en een gezegend 2012.
Ook bedanken wij u voor
uw belangstelling
en
uw steun
voor ons missiewerk.

Gods wijngaard in de Haagse Schilderswijk

p. Johan Miltenburg, m.afr.
johanmiltenburg@hotmail.com

Het bijzondere aan p. Johan is de brede ervaring die hij heeft opgedaan in meerdere landen in Afrika. Die ervaring is hem goed van pas gekomen bij zijn missionaire inzet in Den Haag.

Hij deed Islamstudies in Rome 1968-1970 en 1976-1977. Hij werkte twee jaar in Soedan, daarna in Burkina Faso, 1978-1989, in Niger 1989-1998, en weer in Burkina Faso 2000-2003.

Acht jaar geleden werd mij gevraagd me aan te sluiten bij onze confraters in Den Haag die daar het Missionair Project runden in de Schilderswijk. Als bijzondere aandachtsvelden werden genoemd: contact maken met de talrijke Afrikaanse moslim migranten en asielzoekers, vervolgens om pastoraal werk te doen onder de Franstalige katholieke Afrikanen. Er was uiteraard nauwe samenwerking met mijn confraters, die pastoraal werkten onder de Engelstalige Afrikaanse katholieken en ook met de SVD-paters en zusters, eveneens operatief in de Haagse Schilderswijk.

Mijn pastorale activiteiten onder de Franstalige katholieke migranten namen soms meer tijd in beslag dan voorzien en daarom konden mijn contacten met de Islam er wel eens bij inschieten. Het ging er vooral om initiatieven te nemen en de plaatselijke katholieke parochianen aan te zetten tot dialoogontmoetingen met Moslims. Ook zou ik als "ervaringsdeskundige" mijn confraters van het missionair pastoraat Schilderswijk kunnen stimuleren.

Contact met de talrijke Surinaamse moslims

Mijn neef Joop Vernooij C.Ss.R., oud-missionaris in Suriname, opende mijn ogen voor de Islam-aanwezigheid onder de vele migranten vanuit Suriname. We mogen aannemen dat er alleen al in Den Haag een kwart van de eerste, tweede en derde generatie migranten uit Suriname moslim is, d.i. ongeveer 12.500. Ik werd lid van twee Surinaamse culturele verenigingen in de Schilderswijk. Dat stelde me in staat enkele voormalige Surinaamse katholieken in contact te brengen met de diaken van de Schilderswijkparochie die hen van harte verwelkomde en opnam in zijn huisbezoekagenda. Eén keer per maand kreeg ik de gelegenheid om bij de Surinaamse

woonzorggroep in de Vaillantlaan mensen op te monteren en aan te moedigen. Ik kon dan ook met oudere Surinamers van Javaanse oorsprong van gedachten wisselen over Javaanse 'adat', geloof en mensenrechten. Zo raakte ik

bevriend met bijna alle Surinaamse imams en moskeebestuurders in Den Haag. De klemtoon die zij leggen op gezondheid, hygiëne,

onderwijs en opvoeding stelde mij in staat om 3 à 4 keer per jaar voor verschillende geloofsgespreksgroepen een inleiding te houden over medische ethiek, abortus en euthanasie vanuit christelijk perspectief. Ik weet nu uit eigen ervaring dat Surinaamse moslims, uit een vanouds multiculturele en religieuze maatschappij, bij uitstek geschikt zijn om een bemiddelende rol te spelen tussen de Marokkaanse en Turkse Moslims aan de ene kant en de Nederlandse samenleving aan de andere.

.....
*“Dialogo bestaat niet uit een ruimte
met stoelen, koffie en een thema.
Het gaat erom elkaar te ontmoeten
tijdens de vrije tijd of op de werkvloer.”*

Johan Miltenburg

Vanuit mijn eigen verleden in Soedan, Burkina Faso en Niger raakte ik wel steeds meer gefocust op de Islam beleving van de Afrikaanse migranten en asielzoekers.

De meeste tijd en aandacht heb ik kunnen besteden aan de Soedanees "Nubian Cultural Club in the Netherlands" (NCCN). In Soedan woonde ik in het stamgebied van de Nubiërs en had een paar Nubische uitdrukkingen van buiten geleerd en de geschiedenis van de kamerheer van de kandakè, de koningin van Ethiopië, uit de Handelingen van de Apostelen. Mijn kennis van het christendom in het middeleeuwse Nubië hielp met het opzetten van een mobiele tentoonstelling over de Nubische cultuur. Ook andere niet-Arabische minderheidsgroepen kwamen in mijn vizier. Het promoten en verdedigen van minderheidsculturen en -talen is opkomen voor elementaire mensenrechten. De levensgrote reproducties van de middeleeuwse fresco's, gered uit de Nubische kathedralen, thans verzwolgen door het Assouanmeer, zijn de trots van de Nubische en andere Soedanese migranten, en zijn voor mij aanschouwelijk catechetisch materiaal. "Niemand heeft ons dat ooit

zo uitgelegd”, zegt mijn vriend Noered-Dien Shargui. Mijn lidmaatschap van de Haagse migrantenvereniging ‘Soyayya’ is misschien minder spectaculair op mensenrechtelijk en religieus gebied. Ook bij hen, tijdens de wekelijkse zaterdagse bijeenkomst, ben ik als enige niet-moslim een levend vraagteken. De Hausa-taal is net zoals het Swahili niet een islamistisch-religieuze taal. Het is het begin van een soort ‘secularisatie’ van taal en cultuur. Onopvallend, maar welbepalend voor een bevrijdende cultuur-omslag.

Door in meerdere moskeeën deel te nemen aan de dagelijkse ‘iftars’ kan ik een lijst maken van bijna alle Haagse moskeeën met hun nationale en culturele achtergrond waar ik andere diaconale werkers in de stad een goede dienst mee kan bewijzen. Dit alles is een begin geweest. Zaak is nu, zowel voor mij persoonlijk als voor anderen, om met die lijst aan de gang te gaan en de gelegde contacten te versterken, misschien door middel van een maandelijkse brief en daarin mijn persoonlijke ervaringen te delen met anderen. We zullen zien hoe dit zich zal ontwikkelen. ■

Vereniging van Oudstudenten Witte Paters

De jaarlijkse reünie

Zoals gebruikelijk bereidde het bestuur van de VOWP een reünie voor en wel voor 1 oktober bij de Witte Paters in Dongen. Van oudsher vinden de reünies plaats in een van de huizen van de Witte Paters waar de bezoekers van de reünie hun letterlijke en figuurlijke voetstappen hebben liggen. Nadat een aantal locaties was verdwenen, werd als plaats van samenkomst Heythuysen gekozen tot 2003; daarna vonden we voortdurende gastvrijheid bij de Witte Paters in Dongen. Overste Harrie van de Riet is elk jaar zo gastvrij om met zijn mensen ons welkom te heten en voor de zaken in huis de organisatie te verzorgen.

Voorbereidingen

Bij de gebruikelijke voorbespreking in mei (Theo Meijer, Piet Fruytier, Kees Veenhof met Harrie van de Riet en Jan Mol) werd de agenda voor de dag in elkaar gezet. Die voorbespreking straalde eveneens de spreekwoordelijke gastvrijheid uit inclusief koffie met koek, een glaasje en aan tafel aanschuiven voor de warme maaltijd tussen de middag.

De aankondiging in de Contactbrief en de 175 uitnodigingen werden op de gebruikelijke wijze verstuurd. Er waren maar liefst 97 aanmeldingen, waarvan 24 partners. Het aantal personen dat uiteindelijk op de dag zelf aanwezig was lag tussen de 95 en 100. Sommigen hadden op het laatste moment moeten afzeggen

anderen waren zonder aanmelding toch gekomen. Alles kan op zo'n dag als er maar genoeg reserves worden ingebouwd.

Hoge opkomst en prachtig weer

In een stralende nazomerdag kwamen we bijeen in Dongen. Het was weer het bekende spontane contact dat tussen oude bekenden direct weer opleeft wanneer men elkaar ziet. Niet veel veranderd, hoogstens een beetje ouder en grijzer geworden. Een van de leuke aspecten van deze bijeenkomsten is ook dat zoveel partners meekomen. Dat geeft aan zo'n 'mannen'-bijeenkomst de nodige kleur en afwisseling! Iedereen werd weer voorzien van zijn / haar eigen naametiketje, hetgeen voor menigeen het 'moment van verlegenheid' bekortte waarin men zich afvroeg 'wie is dat ook al weer?'.
René van de Mast had een vooruitziende blik gehad. Hij had voorzien dat het een zonnige dag zou worden waarop iedereen graag buiten in de tuin zou willen

zitten. Hiertoe had hij de benodigde tuinstoelen en -tafels bijgehuurd, zodat het een feestelijk gebeuren buiten kon zijn. Dat gebeurde dan ook, met als gevolg dat de voorzitter nauwelijks gelegenheid had op de gebruikelijke tijd en op zijn gebruikelijke wijze iedereen welkom te heten.

Een van zijn eerste activiteiten| betrof het luiden van de bel om iedereen uit te nodigen naar de kapel te gaan, waar Wim Wouters voorging in de Eucharistieviering. Jan Mol moest het deze keer laten afweten wegens vergaderverplichtingen elders. De viering verliep in ongedwongen sfeer met mogelijkheid voor iedereen tot uitspreken van eigen intenties. De 'preek' van Wim Wouters ja, waar ging het ook alweer over?

Sorry, Wim, we zijn niet meer zo oplettend en zo gemakkelijk met het geheugen als in onze vroegere tijd bij de Witte Paters. De muzikale kant werd wederom verzorgd door Jan Heijmink Liesert met ondersteuning van Els Theunissen-Burm aan het harmonium. De liederen bleken bij een groot aantal aanwezigen bekend in de oren te klinken en in de mond te liggen.

Na de viering was het weer snel naar buiten, de zon in. Er werden glaasjes ingeschonken en vanaf 12.45 uur was er een lopende lunch:

tomatensoep (met balletjes), gewone en luxe broodjes en een krentenbol. De kwaliteit van de cateraar La Cloche in Tilburg was weer zeer goed evenals vorige jaren. Gelukkig bleek er voor iedereen genoeg ingekocht.

◆ Rond 14.00 uur werd iedereen naar de bovenzaal gedirigeerd ondanks het fraaie weer. Daar kon de secretaris enkele jaarlijkse mededelingen doen betreffende overledenen en afzeggingen. Hij prees de VOWP gelukkig dat er zoveel mensen aanwezig waren ondanks de

verhoging van de contributie (na zoveel jaren!). Hij gaf tevens aan dat de penningmeester de achterstallige betalingen met open armen zou ontvangen, daar de begroting steeds zeer scherp wordt opgesteld. Mogelijk dreigt een klein tekort (hoe actueel in deze tijd van financiële problemen).

◆ Als speciale presentatie stond een verhaal van Ben Milpas op het programma waarbij hij een grote serie foto's liet zien in een powerpoint presentatie. Hiertoe was de bovenzaal verduisterd en omgetoverd tot filmzaal. Als voorprogramma (zoals in de echte filmwereld) hield Maddy van den Corput (dochter van ...) een korte presentatie over haar Stichting Sukaisa en de projecten die deze Stichting ontwikkelt. De contactgegevens zijn: Postbus 53186, 1007 RD Amsterdam; telefoon 06-53545558; giro 2041;
www.sukaisa.org; maddy@sukaisa.org.

◆ Hierna kwam Ben Milpas, free lance fotograaf, aan het woord. Hij maakte een trektocht door Afrika zoals Henry Morton Stanley die in 1878 maakte, met in zijn kielzog de eerste Witte Paters. In een indrukwekkende reeks foto's bracht hij ons in de sfeer van Afrika, met voor menigeen bekende beelden en herinneringen. Er was een levendige vraag om nadere uitleg tijdens en na de presentatie. Ben Milpas noemde ook de naam van de Belgische Witte Pater André Thijs.

◆ Frits Sanders maakte de aanwezigen attent op de toneelmonoloog 'Missie', geschreven door Paul van Rijbroeck uit te voeren door Marcel Thijs, een broer van André Thijs op 9 december 2011 in Veghel. Reserveren is mogelijk via telefoonnummer 0413-367660 of 0413-367584; e-mail: mov.pev@live.nl

Het geheel werd als een zeer positieve gebeurtenis ervaren, waarnaar iedereen zo snel mogelijk de zon weer opzocht. Met enkele behulpzame handen werden de extra stoelen weer de zaal uit gebracht, zodat die weer naar de verhuurder terug konden. Na thee, koffie of frisdrank werd in de tuin de dag afgesloten, met het opruimen van de tafels en stoelen uit de tuin.

Uit de reacties af te leiden bleek dat men de dag als geslaagd beschouwde. Velen verlieten Dongen weer met als afscheidsgroet

'tot volgend jaar weer, hoor!'

Mede namens Theo Meijer (voorzitter) en Piet Fruytier (penningmeester),

*Kees Veenhof,
secretaris VOWP*

Op dinsdag 11 oktober stapten wij, de confraters van de gemeenschap Dongen en onze medewerk(st)ers, in een zeer luxe bus richting Diemen. Frits van Vlijmen en Sjef Donders bleven achter om voor Rob van Itersen te kunnen zorgen, terwijl Frits van Asten en Piet van der Pas uit Den Bosch zich bij ons hadden aangesloten.

Onze chauffeur Mario ging bij Breukelen even van de grote weg af om ons die prachtige plaats aan de Loosdrechtse Plassen te laten bewonderen. Wat is Nederland toch mooi! Even verder in Loenen aan de Vecht genoten we van een bakke koffie met gebak.

De
hele
familie
samen
er
op
uit.

Om een uur of twaalf gingen we aan boord en terwijl we via de Weespertrekvaart en het Amsterdam-Rijnkanaal richting Amsterdam voeren, werden we onthaald op een heerlijke lunch.

Sommigen onder ons trotseerden het wat minder goede weer en gingen aan dek om varend over de Herengracht en de Amstel de

prachtige gebouwen van Amsterdam te bewonderen. We gingen langs het Amstel Hostel, Carré, de Magere Brug, de Stopera, het Maritiem Museum, het Centraal Station en het prachtige VOC schip dat in de haven lag. Wat een pracht aan bruggen was er en wat waren de gebouwen aan de Amstel mooi in stijl ontworpen.

De Amstel was tot in de 13e eeuw een vrij stromende rivier die uitmondde in het IJ, maar fungeert nu voornamelijk als boezemwater van het Amstelland en heeft daarnaast een bescheiden functie voor de scheepvaart. Amsterdam heeft er in combinatie met een dam die in de rivier werd gebouwd, zijn naam aan te danken.

Na drie uur gingen we weer op huis aan en in Hoornaar in het restaurant 'Onder de Linden' kregen wij ons goedbereide diner.

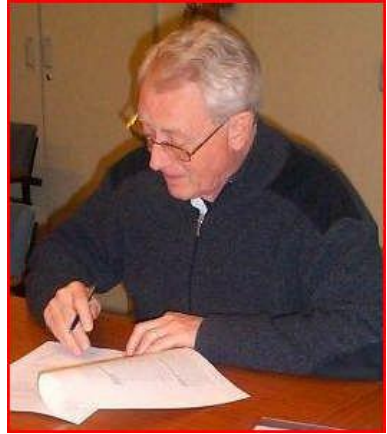
Het is een dag om met een erg goed gevoel aan terug te denken! Er werd veel gelachen, diepgaande en lichtvoetige gesprekken gevoerd en veel foto's geschoten. Jan de Regt heeft op 26 oktober daar een presentatie van gegeven om nog een keer te kunnen genieten van een prachtige dag. Hulde aan de organisator René,

Bert Oprins
Financiële administratie
Dongen

De laatste tijd heb ik nogal veel contact met een aantal niet-Nederlandse leden van enkele internationale missiecongregaties die vanuit het buitenland leden naar Nederland halen om hier als missionaris werkzaam te zijn. Het gaat hier om de overtuiging dat missie plaats moet vinden in alle zes

continenten. Ook in het laatste kapittel van onze Sociëteit kwam die overtuiging uit, zoals duidelijk is in het officiële verslag, waar het gaat over missie *buiten Afrika*, en dat nog wel voor missionarissen die zich door de missionariseed heel speciaal hebben gegeven aan de missie in *Afrika*. We zien dan ook een kleine voetnoot bij *missie buiten Afrika*, waar gezegd wordt, dat Afrika tóch de voorkeur blijft houden, ook al erkennen wij de mogelijkheid om als Missionarissen van Afrika ook buiten Afrika als ware missionarissen werkzaam te kunnen en te mogen zijn, en dus ook buiten Afrika echte missionaire projecten kunnen starten en bemannen.

missie

in Nederland

Die buitenlandse *missionarissen* zijn dus niet naar Nederland gekomen om de Kerk in Nederland te hulp te schieten bij de gebrek hier in Nederland aan priesters van eigen bodem, of om de Nederlandse kerk weer wat nieuw leven in te blazen, of - volgens sommigen - die kerk op het rechte pad terug te krijgen. Die zijn er ook en er is een speciale stichting opgericht die voor dat doel zowel priesters als religieuzen

naar Nederland haalt, in zekere zin om de Nederlandse kerk van de ondergang te redden. Maar over dat soort missionarissen wil ik het hier niet hebben.

Ik ken in het bijzonder twee missie-instituten die buitenlandse leden in Nederland hebben benoemd. Het gaat dan om de Congregatie van de Missionarissen van de H. Geest (CSSP) en om leden van de Sociëteit van het Goddelijk Woord (SVD) en van de Dienaressen van de H. Geest (SSPS) die verbonden zijn aan de SVD. Met deze laatste twee werkten wij jaren lang samen in het missionaire project van de Schilderswijk in Den Haag. Wij hebben ons jammer genoeg moeten terug trekken uit dit project vanwege gebrek aan mensen, maar SVD en SSPS zetten het Haagse project verder, onder de naam HIRCOS. Omdat ook zij nog maar weinig Nederlandse missionarissen hebben die in zo een project werkzaam zouden kunnen zijn, hebben zij een beroep gedaan op leden van andere provincies om op die manier het project door te zetten. Op dit moment zijn er

in Nederland

missionaris zijn

in een nieuwe betekenis

SVD'ers en SSPS'ers werkzaam in dit missionaire project die afkomstig zijn uit India, Indonesië, de Filipijnen, Kongo, en China, en binnenkort ook uit Polen. Zij komen hier werken als missionarissen, maar dan wel in de nieuwe

betekenis van het woord. Moeilijk om in het kort samen te vatten wat dat precies inhoudt, en in feite is er nog veel in ontwikkeling. In Europa, ook hier in Nederland, is men eerlijk op zoek naar een nieuwe invulling van het missie-idee. Het is soms gemakkelijker te zeggen wat het *niet* wil zijn, zoals bv. niet helemaal op te willen gaan in de parochie pastoraal, of in de sacramentele en liturgische bedieningen. Maar wat dan wel? Ja, in ieder geval eerder in dienst van het Rijk Gods, van gerechtigheid en vrede, in dienst van multiculturele en

multireligieuze gemeenschappen, het opkomen voor kansarmen, en dan ook openstaan voor zorg voor de migranten, enz. In principe is iedereen het daar wel over eens, maar het is niet altijd gemakkelijk om pastorale en missionaire inzet van elkaar te scheiden. Er moet wel onderscheid zijn, maar hoe beiden zaken af te bakenen is niet eenvoudig, want ze blijven toch heel sterk op elkaar betrokken, zeker in een migranten pastoraal. Maar in ieder geval wil men niet helemaal opgezogen worden door sacramentele en liturgische vieringen in parochie verband, maar toch...

Op dit moment mag ik met SVD meedenken over waar het allemaal heen zal gaan. De buitenlandse missionarissen zelf denken ook mee en zijn zoekende, vooral om concreet handen en voeten te geven aan een nieuwe moderne missie-inzet hier. Niet gemakkelijk om zo te zoeken naar werk, na een zinvolle invulling van je missionaire opdracht elders. In het kader van een parochiepastoraal is er altijd wel een zekere structuur die enig houvast biedt, maar hoe geef je vaste structuren aan een multiculturele en een multireligieuze ontmoeting en dialoog, aan gewoon naast mensen te staan, mee te lopen, mee te denken, of je gewoon

Enthoe Thema visueel contact / Contact and contact with

inzetten om mensen bijeen te brengen, die zo verschillend zijn; eenheid scheppen in verscheidenheid, betrokkenheid opwekken op elkaar, en ga zo maar door. Geen gemakkelijke opdracht, als daar nog bijkomt om je als buitenlander te moeten incultureren in de Nederlandse Kerk en maatschappij, en de Nederlandse taal goed te willen

spreken en verstaan.

Het is prachtig deze jonge missionarissen hier op weg te zien gaan, vol goede moed, om al doende hun weg te vinden en trouw te blijven aan de missionaire opdracht. Als ik hun worsteling zie om hier in Nederland hun plaats als missionaris te vinden, dan zie ik ook onze eigen witte paters knokken om bv. in Noord Afrika een plaats te vinden als missionarissen. Ook daar is het veel gemakkelijker je in te zetten als pastoor voor katholieke buitenlanders die, afkomstig uit sub-Sahara Afrika, daar aanwezig zijn als studenten of werkzoekenden. Het gaat ook daar, net zoals in Nederland, om trouw te blijven aan onze missionaire roeping, in lijn met onze prioriteit van gerechtigheid en vrede en van ontmoeting en dialoog.

De opdracht is:

***Hier in Nederland
een missionaire taak
uitvoeren***

Het is erg jammer dat wij ons hebben moeten terugtrekken uit het missionaire project in Den Haag. Wij hadden ook kunnen kiezen voor het benoemen van jonge confraters uit Afrika, India, Mexico en de Filippijnen om het project samen met SVD door te zetten, maar wellicht heeft het de Sociëteit er van weerhouden, vanwege die voetnoot in de teksten van ons kapittel waar het Afrikaanse continent prioriteit blijft houden als het gaat om missionaire inzet. Missie buiten Afrika mag en moet kunnen, maar Afrika zelf gaat voor, zeker in een tijd waar we met personeelsgebrek kampen. We blijven wat er hier in Nederland gebeurt door andere missie-instituten met interesse en waardering volgen. Het gaat over missie nieuwe stijl, en dat blijft ons boeien. ■

Gedenken we onze overledenen

-
- 31.08.2011 Dhr. J. Mulders (104) te Sydney
broer van p. H. Mulders, Heythuysen.
- 06.09.2011 Dhr. E. Raijmans te Spaarndam
broer van p. J. Raijmans †
- 10.09.2011 Dhr. M. Heijligers te St. Märgen (D)
oud-medebroeder.
- 16.09.2011 Dhr. Fr. Buijsrogge te Goes
broer van p. P. Buijsrogge, Dongen.
- 21.09.2011 Mw. M. van Hoften-van de Wiel te Heusden,
schoonzus van p. H. van Hoften †.
- 04.10.2011 Mw. C. van Westing te Hoorn
verzorgster van br. J van Aldere †.
- 08.10.2011 Zr. Caroline Lasance (Zr. Aloysius) te Warmond, Msola.
- 13.10.2011 Mw. G. Geertman-van den Heuvel te Eindhoven
schoonzus van p. B. Geertman †.
- 16.10.2011 Zr. Trinette Magilse (Zr. Wijnande) te Boxtel, Msola.
- 17.10.2011 Zr. Wil Hafkamp (Zr. Francis) te Boxtel, Msola.
- 18.10.2011 Dhr. W. van Roessel te Kessel
broer van p. F. v. Roessel †.
- 29.10.2011 Pater B. Geertman te Heythuysen, m. afr.
- 30.10.2011 Zr. Cecile Cras (Zr. Magdolna) te Boxtel, Msola.
- 31.10.2011 Zr. Nel Boons (Zr. Joseline) te Boxtel, Msola
- 31.10.2011 Dhr. E. Leferink te Den Haag,
neef van p. Henk Kager, Heythuysen.
- 01.11.2011 Dhr. H. Klabbers te Leur,
schoonbroer van p. A. Schaminée.

Mogen zij allen rusten in vrede